

حضرة صاحب الجلالة الهاشمية
الملك عبدالله الثاني ابن الحسين المعظم

صاحب السمو الملكي
الأمير حسين بن عبد الله الثاني ولي العهد المعظم

كلمة رئيس جامعة آل البيت

الأستاذ الدكتور
فارس المشاقبة

بمباركة من لدن حضرة صاحب الجلالة الهاشمية الملك عبد الله الثاني ابن الحسين المعظم، ودعم دولة الدكتور فايز الطراونة، رئيس الديوان الملكي الهاشمي العامر، تم إنجاز هذا العمل المتواضع المتمثل بترجمة وثيقة الوصاية الملكية الهاشمية على الأماكن المقدسة في القدس الشريف إلى عدة لغات عالمية منها: الإنجليزية، والفرنسية، والألمانية، والإيطالية، والإسبانية، والتركية، والفارسية، والعبرية، كمرحلة أولى ليتم لاحقاً إضافة لغات أخرى.

ويهدف هذا الجهد المتواضع إلى إيصال رسالة إلى العالم بأن الأماكن المقدسة في القدس الشريف عربية إسلامية، وأنها لم تكن يوماً غائبة عن الاهتمام والدعم الهاشمي منذ عهد الشريف الحسين بن علي، ومروراً بتأسيس الإمارة على يد الملك المؤسس عبد الله الأول ابن الحسين، وانتقالاً إلى عهد الملك الباني الحسين بن طلال، وصولاً إلى عهد الملك المعزز عبد الله الثاني ابن الحسين، حفظه الله ورعاه

ويسرني أن أتوجه بالشكر لكل من أسهم بإنجاز هذا العمل

١٤١٣ هـ - ١٩٩٣ م

The President's Foreword

Prof. Fares Al-Mashagbah

Courtesy to the assent of His Majesty King Abdullah II Ibn Al Hussein, and the ample support of his Excellency Dr. Fayez Tarawneh, the Chief of the Hashemite Royal Court, the agreement of the Hashemite Custodianship of the Holy Sites in Jerusalem has been translated into several international languages: English, French, German, Italian, Spanish, Turkish, Farsi, and Hebrew at a first stage, and to other languages later.

The aim of this modest endeavor is to deliver a message to the world that the holy sites in Jerusalem are both Arabic and Islamic. They have never been surpassed by the Hashemites' interest and support since the era of Sharif Hussein bin Ali, to the establishment of the emirate by the Founder, King Abdullah I bin Al-Hussein, to the Builder, King Hussein Bin Talal, leading to the reign of the Glorious, King Abdullah II bin Al-Hussein, may God protect him.

And I am hereby contented to express gratitude to everyone who contributed to the completion of this work.

بسم الله الرحمن الرحيم

اتفاقية الوصاية الملكية

اتفاقية بين جلالة الملك عبدالله الثاني ابن الحسين، صاحب الوصاية وخادم الأماكن المقدسة في القدس، و فخامة الرئيس محمود عباس، رئيس دولة فلسطين، ورئيس منظمة التحرير الفلسطينية، ورئيس السلطة الوطنية الفلسطينية،

قال تعالى: ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ سورة الإسراء، آية، ١
قال تعالى: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بُيُوتٌ مَّرْصُوعٌ﴾ سورة الصف، آية ٤

أبرمت هذه الاتفاقية بين الأطراف السامية:

جلالة الملك عبدالله الثاني ابن الحسين، ملك المملكة الأردنية الهاشمية، صاحب الوصاية وخادم الأماكن المقدسة في القدس، وفخامة الرئيس محمود عباس، بصفته رئيساً لدولة فلسطين، ورئيس اللجنة التنفيذية لمنظمة التحرير الفلسطينية، الممثل الشرعي للشعب الفلسطيني، ورئيس السلطة الوطنية الفلسطينية.

١٤١٣ هـ - ١٩٩٣ م

مقدمة:

- (أ) انطلاقاً من العروة الوثقى بين جميع أبناء الأمة العربية والإسلامية؛
- (ب) وانطلاقاً من المكانة الخاصة للقدس في الإسلام باعتبارها مدينة مقدسة ومباركة، واستلهاماً لارتباط الأماكن المقدسة في القدس في الحاضر والأزل وإلى الأبد بالمسلمين في جميع البلاد والعصور؛ ومستذكرين أهمية القدس لأهل ديانات أخرى؛
- (ج) وانطلاقاً من الأهمية الدينية العليا التي يمثلها لجميع المسلمين المسجد الأقصى المبارك الواقع على مساحة ١٤٤ دونماً، والذي يضم الجامع القبلي ومسجد قبة الصخرة، وجميع مساجده ومبانيه وجدرانه وساحاته وتوابعه فوق الأرض وتحتها والأوقاف الموقوفة عليه أو على زواره (ويشار إليه بـ 'الحرم القدسي الشريف')؛
- (د) وبناء على دور الملك الشريف الحسين بن علي في حماية ورعاية الأماكن المقدسة في القدس وإعمارها منذ عام ١٩٢٤، واستمرار هذا الدور بشكل متصل في ملك المملكة الأردنية الهاشمية من سلالة الشريف الحسين بن علي حتى اليوم؛ وذلك انطلاقاً من البيعة التي بموجبها انعقدت الوصاية على الأماكن المقدسة للشريف الحسين بن علي، والتي تأكدت بمبايعته في ١١ آذار سنة ١٩٢٤ من قبل أهل القدس وفلسطين؛ وقد آلت الوصاية على الأماكن المقدسة في القدس إلى جلالة الملك عبدالله الثاني ابن الحسين؛ بما في ذلك بطريركية الروم الأورثوذكس المقدسية التي تخضع للقانون الأردني رقم ٢٧ لسنة ١٩٥٨.
- (هـ) إن رعاية ملك المملكة الأردنية الهاشمية المستمرة للأماكن المقدسة في القدس تجعله أقدر على العمل للدفاع عن المقدسات الإسلامية وصيانة المسجد الأقصى (الحرم القدسي الشريف)؛
- (و) وحيث أن منظمة التحرير الفلسطينية هي الممثل الشرعي والقانوني الوحيد للشعب الفلسطيني؛
- (ز) وإيماناً بأن حق الشعب الفلسطيني في تقرير مصيره يتجسد في إقامة دولة فلسطين التي يشمل إقليمها الأرض الواقع فيها المسجد الأقصى المبارك (الحرم القدسي الشريف)؛
- (ح) وانطلاقاً من نصوص التصريح الرسمي الصادر بتاريخ ٣١ تموز من عام ١٩٨٨ عن المغفور

له جلالة الملك الحسين بن طلال، ملك المملكة الأردنية الهاشمية، صاحب الوصاية على الأماكن المقدسة في القدس، والخاص بفك الارتباط بين الأردن والضفة الغربية الذي استثنى الأماكن المقدسة في القدس من فك الارتباط؛

(ط) وانطلاقاً من نصوص التصريح الرسمي الصادر عن الحكومة الأردنية بتاريخ ٢٨ حزيران من عام ١٩٩٤ بخصوص دورها في القدس، والذي أعاد تأكيد موقف الأردن الثابت ودوره التاريخي الحصري على الأماكن المقدسة؛ وبهدف إنشاء التزامات قانونية وتأكيد اعترافهم بالمراكز القانونية المبينة للأطراف السامية في هذه الاتفاقية، اتفقت الأطراف السامية المذكورة أعلاه على ما يلي:

المادة الأولى: تعتبر مقدمة هذه الاتفاقية جزءاً لا يتجزأ منها وتقرأ وتفسر معها كوحدة واحدة.

المادة الثانية: ٢-١ يعمل جلالة الملك عبد الله الثاني ابن الحسين بصفته صاحب الوصاية وخادم الأماكن المقدسة في القدس على بذل الجهود الممكنة لرعاية والحفاظ على الأماكن المقدسة في القدس وبشكل خاص الحرم القدسي الشريف (المعرف في البند ج) من مقدمة هذه الاتفاقية) وتمثيل مصالحها في سبيل:

(أ) تأكيد احترام الأماكن المقدسة في القدس.

(ب) تأكيد حرية جميع المسلمين في الانتقال إلى الأماكن المقدسة الإسلامية ومنها وأداء العبادة فيها بما يتفق وحرية العبادة.

(ج) إدارة الأماكن المقدسة الإسلامية وصيانتها بهدف:

(١) احترام مكانتها وأهميتها الدينية والمحافظة عليهما؛

(٢) تأكيد الهوية الإسلامية الصحيحة والمحافظة على الطابع المقدس للأماكن المقدسة؛

(٣) احترام أهميتها التاريخية والثقافية والمعمارية وكيانها المادي والمحافظة على ذلك كله؛

(د) متابعة مصالح الأماكن المقدسة وقضاياها في المحافل الدولية ولدى المنظمات الدولية المختصة بالوسائل القانونية المتاحة؛

(هـ) الإشراف على مؤسسة الوقف في القدس وممتلكاتها وإدارتها وفقا لقوانين المملكة الأردنية الهاشمية.

٢-٢ يستمر ملك المملكة الأردنية الهاشمية، بصفته صاحب الوصاية وخادم الأماكن المقدسة في القدس بذل المساعي للتوصل إلى تنفيذ المهام المشار إليها في المادة ٢-١ من هذه الاتفاقية.

٣-٢ تعترف منظمة التحرير الفلسطينية والسلطة الوطنية الفلسطينية بدور ملك المملكة الأردنية الهاشمية المبين في الفقرتين (١) و(٢) من هذه المادة الثانية وتلتزمان باحترامه.

المادة الثالثة: ٣-١ لحكومة دولة فلسطين، باعتبارها المجسدة لحق الشعب الفلسطيني في تقرير مصيره، ممارسة السيادة على جميع أجزاء إقليمها بما في ذلك القدس.

٣-٢ يسعى ملك المملكة الأردنية الهاشمية، والرئيس الفلسطيني للتنسيق والتشاور حول موضوع الأماكن المقدسة كلما دعت الضرورة.

تم تحرير هذه الاتفاقية باللغة العربية وتوقيعها في العاصمة الأردنية عمان هذا اليوم الواقع في ١٩ جمادى الأولى ١٤٣٤ للهجرة الموافق لـ ٣١ آذار ٢٠١٣ ميلادية.

فخامة الرئيس الدكتور محمود عباس

رئيس دولة فلسطين،
رئيس منظمة التحرير الفلسطينية والممثل الشرعي والوحيد
للشعب الفلسطيني
ورئيس السلطة الوطنية الفلسطينية

جلالة الملك عبدالله الثاني ابن الحسين

ملك المملكة الأردنية الهاشمية
صاحب الوصاية على الأماكن المقدسة في القدس

English

Agreement between His Majesty King Abdullah II Bin al-Hussein, the Custodian of the Holy Sites in Jerusalem, and His Excellency Dr. Mahmoud Abbas, President of the State of Palestine, Head of Palestinian Liberation Organisation, and President of the Palestinian National Authority

"Glory to Him Who carried His servant by night from the Sacred Mosque to al-Masjid al-Aqsa, the environs of which We have blessed, that We might show him of our signs! Indeed He is the Hearing, the Seeing". (The Holy Quran, Al-Isra', 17:1)

"Indeed, Allah loves those who fight in His cause in a row as though they are a [single] structure joined firmly". (The Holy Quran, Al-Saff, 61:4)

This agreement has been made by and between:

His Majesty King Abdullah II ibn Al Hussein, King of the Hashemite Kingdom of Jordan, the Custodian of the Holy Sites in Jerusalem,

And:

His Excellency President Mahmoud Abbas, in his capacity as President of the State of Palestine, and Head of The Palestine Liberation Organization, the representative of the Palestinian People, and President of the Palestinian National Authority,

Preamble

- A. Recalling the indissoluble bond between all members of the Arab and Muslim Umma;
- B. Recalling the special status of Jerusalem as a holy and sacred city in Islam, and recalling present and eternal association of the Holy Sites with Muslims of all lands and all ages; and bearing in mind the significance of Jerusalem to those of other faiths;
- C. Recalling the unique religious importance, to all Muslims, of al-Masjid al-Aqsa with its 144 Dunums, which include the Qibli Mosque of al-Aqsa, the Mosque of the Dome of the Rock and all its mosques, buildings, walls, courtyards, attached areas over and beneath the ground and the Waqf properties tied-up to al-Masjid al-Aqsa, to its environs or to its pilgrims (hereinafter referred to as “Al-Haram Al-Sharif”);
- D. Recalling the role of King Al-Sharif Hussein Bin Ali in protecting, and taking care of the Holy Sites in Jerusalem and in the restoration of the Holy Sites since 1924; recalling the uninterrupted continuity of this role by His Majesty King of the Hashemite Kingdom of Jordan, who is a descendant of Al-Sharif Hussein Bin Ali; recalling that the Bay’ah (oath of allegiance) according to which Al-Sharif Hussein Bin Ali held the custodianship of the Jerusalem Holy Sites, which Custodianship was affirmed to Al-Sharif Hussein Bin Ali by the people of Jerusalem and Palestine on March 11, 1924; and recalling that the Custodianship of the Holy Sites of Jerusalem has devolved to His Majesty King Abdullah II Bin al-Hussein; including that which encompasses the “Rum” (Greek) Orthodox Patriarchate of Jerusalem that is governed by the Jordanian Law No 27 of the year 1958;
- E. The continuity of Hashemite King of Jordan’s custodianship of the Holy Sites since 1924 makes His Majesty more able to maintain the Holy Sites and to preserve al-Masjid al-Aqsa (Al-Haram Al-Sharif);
- F. Recognising that the Palestinian Liberation Organization is the sole legitimate and legal representative of the Palestinian people and;
- G. Recognising that the right of self-determination of the Palestinian

people is expressed in realizing the State of Palestine whose territory encompasses the land within which al-Masjid al-Aqsa (al-Haram al-Sharif) is situated;

- H. Recalling the terms of the official statement by His Majesty King Hussein Bin Talal, King of the Hashemite Kingdom of Jordan, Custodian of the Holy Sites in Jerusalem, concerning Jordan's qualified Disengagement from the West Bank, made on 31 July, 1988; the statement excluded the Jerusalem Holy Sites;
- I. Recalling the terms of the official statement by the Jordanian Government on its role in Jerusalem, made on 28 July, 1994, reaffirming Jordan's invariable position and historic, exclusive role over the Holy Sites;

Intending to establish legal obligations and to affirm their recognition of the legal status of the parties set out in this agreement, the parties to this agreement have agreed and declare as follows:

ARTICLE1:

The "Preamble" to this agreement shall be an integral part of this agreement and is to be read and construed with it as a whole.

ARTICLE2:

2.1. His Majesty King Abdullah II, as the Custodian of the Jerusalem Holy Sites, exerts all possible efforts to preserve the Jerusalem Holy Sites, especially al-Haram al-Sharif, which is defined in item (c) in the Preamble to this agreement, and to represent their interests so as to:

- A. assert the respect for the Jerusalem Holy Sites.
- B. affirm that all Muslims, now and forever, may travel to and from the Islamic Holy Sites and worship there, in conformance with freedom of worship.
- C. to administer the Islamic Holy Sites and to maintain them so as to (i) respect and preserve their religious status and significance; (ii) reaffirm the proper identity and sacred character of the Holy Sites; and (iii) respect and preserve their historical, cultural and artistic significance and their physical fabric.

D. to represent the interests of the Holy Sites in relevant international forums and competent international organizations through feasible legal means.

E. to oversee and manage the institution of Waqf in Jerusalem and its properties in accordance with the laws of the Hashemite Kingdom of Jordan.

2.2. The King of the Hashemite Kingdom of Jordan, the Custodian of the Holy Sites in Jerusalem, will continue to endeavor to procure that the duties referred to in Article 2.1. here be fulfilled.

2.3. The Palestinian Liberation Organization and the Palestinian National Authority recognize the role of the King of the Hashemite Kingdom of Jordan set out in paragraphs (1) and (2) of this Article 2 and undertake to respect it.

ARTICLE 3:

3.1. The Government of the State of Palestine, as the expression of the right of self-determination of the Palestinian people, shall have the right to exercise sovereignty over all parts of its territory, including Jerusalem.

3.2. The King of the Hashemite Kingdom of Jordan and the Palestinian President will consult and coordinate with each other concerning the Holy Sites when necessary.

Done at the Royal Palace in Amman on Sunday March 31, 2013 on Jumada I 19, 1434 Hijri.

French

Au nom de Dieu, le Miséricordieux, le Clément

Accord entre sa Majesté le Roi Abdullah II Ben Hussein, tutelle et serviteur des lieux saints à Jérusalem, et le Président de l'Etat de Palestine, Président de l'Organisation de la Libération Palestinienne, Président de l'autorité nationale palestinienne.

Dieu dit : *"Gloire à Celui qui a fait voyager de nuit Son serviteur de la Mosquée sacrée à la Mosquée lointaine, dont Nous avons béni l'enceinte, afin de lui montrer certains de Nos signes. Certes, Dieu est Celui qui entend tout, Celui qui voit tout"* , **Al-Isrâ , verset 1.**

Dieu dit : *"En vérité, Dieu aime ceux qui combattent dans Son chemin en rangs serrés, comme s'ils formaient un édifice bien scellé"* , **Alsaff, verset 4.**

Cet accord a été signé par sa Majesté le Roi Abdullah II Ben Hussein, Roi du Royaume Hachémite de Jordanie, tutelle et serviteur des Lieux Saints à Jérusalem, et le Président Mahmoud Abbas en tant que Président de l'Etat de Palestine, Président du comité consécutif de l'Organisation de la Libération Palestinienne représentante légitime du peuple palestinien, Président de l'autorité nationale palestinienne.

Introduction

Basé (A) sur les relations étroites entre tous les membres de la nation arabe et islamique.

(B) sur le statut spécial de Jérusalem dans l'islam en tant que ville sainte et bénie, et inspiré par l'attachement présent et éternel des musulmans de tous les pays et de toutes les époques avec les lieux saints à Jérusalem ; et évoquant l'importance de Jérusalem pour les autres religions.

(C) sur l'importance religieuse considérable de la mosquée Al-Aqsa pour tous les musulmans, cette mosquée s'étend sur une superficie de 144 hectares et comprend l'esplanade des mosquées, le Dôme du Rocher et toutes ses mosquées, ses bâtiments, ses murs, ses places et ses annexes sur cette superficie et en-dessous ainsi que toutes les dotations au profit de ces lieux saints ou de ses visiteurs (désignée sous le nom de l'esplanade des mosquées).

(D) sur le rôle du roi, le chérif Al-Hussein Ben Ali pour sa protection, sa tutelle et ses travaux de constructions des lieux saints à Jérusalem depuis 1924, et la continuité de ce rôle par le Roi du Royaume Hachémite de Jordanie descendant de la dynastie du Chérif Al-Hussein Ben Ali jusqu'à ce jour; et ceci grâce à l'allégeance par laquelle les lieux saints sont devenus sous la tutelle de sa majesté le chérif Al-Hussein Ben Ali, et cette allégeance a été approuvée par les habitants de Jérusalem et toute la Palestine; et la tutelle sur les lieux saints de Jérusalem est arrivée aujourd'hui à sa Majesté le Roi Abdullah II Ben Al-Hussein; et y compris le patriarcat grec-orthodoxe de Jérusalem qui se soumet à la loi jordanienne N° 27 de 1958;.

(E) sur la protection incessante du Roi du Royaume Hachémite de Jordanie qui la rend capable de travailler pour défendre les lieux saints et restaurer la mosquée Al-Aqsa (l'esplanade des mosquées);.

(F) et que l'Organisation de Libération de la Palestine est la seule représentante légitime et légale du peuple palestinien;.

(G) et la conviction que le peuple palestinien a le droit à l'autodétermination pour établir l'état de Palestine qui comprend aussi la terre où se trouve la mosquée Al-Aqsa (l'esplanade des mosquées).

(H) et basé sur les textes de la déclaration officielle datée du 31 juillet 1988 de sa Majesté le Roi Al-Hussein Ben Talal, feu le Roi du Royaume Hachémite de Jordanie, a la tutelle sur les lieux saints de Jérusalem, et qui concerne la rupture des liens entre la Jordanie et la Cisjordanie et cette rupture exclut les lieux saints de Jérusalem.

(I) et sur la base des textes de la déclaration officielle du gouvernement jordanien datée du 28 juin 1994 concernant son rôle à Jérusalem, cette déclaration a reconfirmé la position de la Jordanie et son rôle historique sur les lieux saints; elle servira à créer des obligations juridiques et à confirmer leur reconnaissance par les centres juridiques pour les parties concernées par cet accord. Les parties mentionnées ci-dessus se sont entendues sur ce qui suit :

Article 1 : L'introduction est considérée comme une partie intégrante de cet accord : elle sera lue et interprétée en complémentarité avec l'accord.

Article II : Le Roi Abdallah II Ben Al-Hussein en tant que détenteur de la tutelle et serviteur des lieux saints à Jérusalem s'efforce de protéger ces lieux saints et notamment l'esplanade des mosquées (définie dans la section (C) de l'introduction de cet accord) et représente ses intérêts pour :

- (A) confirmer le respect des lieux saints à Jérusalem;
- (B) confirmer le droit de libre circulation pour tous les musulmans vers les lieux saints islamiques et l'exercice des cultes conformément à la liberté de culte;
- (C) la direction et l'entretien des lieux saints pour :
 - (1) le respect de leur statut et de leur importance religieuse et de leur préservation.
 - (2) confirmer l'identité islamique authentique et préserver le caractère sacré des lieux saints.

- (3) respecter son importance historique, culturelle, architecturale et sa structure matérielle et la préservation de tout cela;
- (D) poursuivre les affaires et les intérêts des lieux saints et leurs questions auprès des forums et des organisations internationales avec tous les moyens légaux disponibles.
 - (E) superviser l'institution des dotations à Jérusalem et ses propriétés et la gestion conformément aux lois du Royaume Hachémite de Jordanie.

Le Roi du Royaume Hachémite de Jordanie en tant que détenteur de la tutelle et serviteur des lieux saints de Jérusalem, continue à déployer les efforts afin de parvenir à la mise en œuvre des missions mentionnées dans les articles 1-2 de cet accord.

L'Organisation de Libération de la Palestine et l'autorité nationale palestinienne reconnaissent le rôle du Roi du Royaume Hachémite de Jordanie mentionné dans les paragraphes (1) et (2) de l'Article 2 et s'engagent à respecter l'Article III: 3.1 le gouvernement de l'Etat de Palestine a le droit, car ce gouvernement est le représentant de droit du peuple palestinien à l'autodétermination, d'exercer sa souveraineté sur tout le territoire palestinien et y compris Jérusalem.

Le Roi du Royaume hachémite de Jordanie et le Président palestinien se consultent au sujet des lieux saints chaque fois que c'est nécessaire.

Cet accord a été rédigé en langue arabe et a été signé dans la capitale jordanienne, Amman, le 31 mars 2013 (19 jamadi 1434).

German

Im Namen Allahs, des Erbarmers, des Barmherzigen

Abkommen zwischen Seiner Majestät König Abdullah II Ibn Al Hussein, dem Aufseher der heiligen Städten in Jerusalem, und Seiner Exzellenz Dr. Mahmoud Abbas, Präsidenten des Staates Palästinas, Leiter der palästinensischen Befreiungsorganisation und Präsidenten der palästinensischen Nationalen Autorität.

Allah sagte: *"Gepriesen sei Der, Der bei Nacht Seinen Diener von der heiligen Moschee zu der fernen Moschee, deren Umgebung Wir gesegnet haben, hinführte, auf dass Wir ihm einige Unserer Zeichen zeigten. Wahrlich, Er ist der Allhörende, der Allsehende"*. **(Der Heilige Koran, Al Isra', 17:1)**

"Wahrlich, Allah liebt diejenigen, die für Seine Sache kämpfen, (in eine Schlachtordnung) gereiht, als wären sie ein festgefügtes Mauerwerk". **(Der Heilige Koran, Al Saff, 61:4)**

Dieses Abkommen ist zwischen folgenden Hoheiten unterzeichnet worden:

Seiner Majestät König Abdullah II Ibn Al Hussein, König des Haschemitischen Königreich von Jordanien, der Aufseher der heiligen Städten in Jerusalem,

Und:

Seiner Exzellenz Präsident Mahmoud Abbas, in seiner Stellung als Präsident des Staates Palästinas, und Leiter Der Befreiungsorganisation von Palästina, der Vertreter des palästinensischen Volkes und Präsident der palästinensischen Nationalen Autorität.

Einleitung

- A. Anhand des unauflöslchen Bandes zwischen allen Mitgliedern der arabischen und muslimischen Welt; und
- B. Anhand des speziellen Status Jerusalems als eine heilige Stadt im Islam und aufgrund der gegenwärtigen und ewigen Verbindung der heiligen Städte mit allen Moslimen in allen Ländern, und der wichtigen Bedeutung Jerusalems zu anderen Glauben;
- C. und anhand der religiösen Wichtigkeit und Einzigartigkeit, die al-Aqsa-Moschee mit seinen 144 Dunams, welche die südliche Moschee, Felsendom mit allen seiner Moscheen, Gebäuden, Wänden, Höfe und Gebieten auch unter der Erde sowie allen Stiftungen (im Folgenden gekennzeichnet als "Al Haram Al Sharif");und
- D. gemäß der Rolle des ehrenhaften Königs Hussein Bin Ali für den Schutz und Wahrung sowie der Wiederherstellung der heiligen Städten in Jerusalem seit 1924; und der ununterbrochenen Kontinuität dieser Rolle durch Seine Majestät der haschemitische Jordanische König, angefangen bei dem ehrenhaften König Hussein Bin Ali und bis zum heutigen König; und anhand der Baya'a (Eid der Treue), und gemäß der Vormundschaft, die der ehrenhafte König Hussein Bin Ali auf Jerusalems heiligen Städten bekommen hat, welche ihm von den Menschen in Jerusalem und Palästina am 11. März 1924 versichert wurde ; und welche Seiner Majestät König Abdullah II ibn Al Hussein übertragen wurde; einschließlich der Rum-Orthodoxen Kirche Jerusalems, welche durch das jordanische Gesetz Nr. 27 des Jahres 1958 geregelt wird;
- E. Die Kontinuität der Vormundschaft des Hashemi tischen Königs von Jordanien über die heiligen Städte, welche Seiner Majestät fähiger macht, die heiligen Städte aufrechtzuerhalten und Al Masjid Al Aqsa (Al Haram Al Sharif) zu bewahren; und
- F. aufgrund dass die Befreiungsorganisation von Palästina der alleinige legitime und gesetzliche Vertreter des palästinensischen Volkes; und gemäß
- G. Der Erkennung, dass das palästinensische Volk das Recht auf die Selbstbestimmung hat, sein eigenes Staat Palästina zu gründen, dessen Territorium das Land umfasst, innerhalb dessen Al Masjid Al Aqsa (Al Haram Al Sharif) gelegen ist; und

- H. gemäß der offiziellen Erklärung Seiner Majestät König Hussein Bin Talal, König des Hashemitischen Königreich von Jordanien, der als der Aufseher der heiligen Städten in Jerusalem ist, welche das Loslösen des Westjordanlands von Jordanien am 31. Juli 1988 geregelt hat; und in der Jerusalems heiligen Städten ausgeschlossen wurde; und
- I. gemäß der offiziellen Erklärung der jordanischen Regierung am 24.06.1994, die die Rolle der Regierung in Jerusalem erklärte, welche eine unveränderliche, historische und exklusive Position gegenüber der heiligen Städten versichert; und

In der Absicht, gesetzliche Verpflichtungen zu gründen und die Anerkennung der rechtlichen Stellung der in dieser Abkommen unterzeichneten Parteien zu sichern, haben beide ehrhaften Parteien dieses Abkommen zugestimmt und erklären folgendes:

ARTIKEL 1:

Die "Einleitung" zu diesem Abkommen soll ein integraler Bestandteil dieses Abkommens sein und soll gelesen und damit als Ganzes analysiert werden.

ARTIKEL 2:

2.1. Seine Majestät König Abdullah II, als der Aufseher Jerusalems heiligen Städten, übt alle möglichen Anstrengungen aus, Jerusalem heiligen Städten, besonders Al Haram Al Sharif zu bewahren, der im Artikel (c) in der Einleitung dieses Abkommens definiert wurde, sowie die Interessen zu vertreten, um:

- A. die Respektierung der heiligen Städten in Jerusalem heilige zu versichern;
- B. zu versichern, dass alle Moslime, jetzt und für immer, zu den islamischen Heiligen Städten zu reisen und dort in Übereinstimmung mit der Freiheit auf freier religiöser Ausübung beten zu können;
- C. die islamischen Heiligen Städten zu verwalten und sie aufrechtzuerhalten, um sie:
 - zu respektieren und ihren religiösen Status und Bedeutung zu bewahren

- sowie die richtige Identität und den heiligen Charakter der heiligen Städten zu sichern
 - auf internationaler Ebene und bei allen internationalen Organisationen durch ausführbare gesetzliche Mittel zu vertreten.
 - die Einrichtung von Waqf in Jerusalem mit seinen Eigentümern in Übereinstimmung mit den Gesetzen des haschimitischen Königreich von Jordanien zu beaufsichtigen und zu führen Der König des haschimitischen Königreichs von Jordanien, als der Aufseher der heiligen Städte in Jerusalem, wird sich bemühen, die Aufgaben im Artikel 2.1 zu erfüllen.
- 2.3. Die Befreiungsorganisation von Palästina und die palästinensische Nationale Autorität erkennen die Rolle des Königs des haschimitischen Königreichs von Jordanien, welche in den Punkten (1) und (2) dieses Artikels 2 dargelegt ist, und garantieren, den dritten Artikel zu respektieren.

ARTIKEL 3:

- 3.1. Die Regierung des Staates Palästina, als der alleinige Vertreter des Rechtes des palästinensischen Volkes auf die Selbstbestimmung, soll das Recht haben, die Souveränität über alle Teile seines Territoriums einschließlich Jerusalems auszuüben.
- 3.2. Der König des haschimitischen Königreichs von Jordanien und der palästinensische Präsident werden dem Ziel folgen über die heiligen Städten zu diskutieren und wenn notwendig zu koordinieren.

Dieses Abkommen wurde in arabischer Sprache in der jordanischen Hauptstadt Amman am Sonntag, dem 31. März 2013, den 19. Jumada I, 1434 Hijri unterzeichnet.

Spanish

En el nombre de Dios, el Compasivo y el Misericordioso

Un acuerdo entre S.M. el rey Abdula II de Jordania, titular de la custodia y servidor de los lugares sagrados en Jerusalén, y el presidente Mahmoud Abbas, presidente del Estado palestino, presidente de la Organización para la Liberación de Palestina (OLP) y presidente de la Autoridad Nacional Palestina.

Dijo el Altísimo *"loado sea quien hizo viajar a su siervo, por la noche, desde la Mezquita sagrada hasta la Mezquita más remota, aquella a la que hemos bendecido su alrededor, para hacerle ver parte de nuestra aleyas. Ciertamente, Él es el Oyente, el Clarividente"* (el viaje nocturno, aleya número 1).

Dijo el Altísimo *"Dios ama a los que luchan en su senda en línea de combate, cual si fuesen un sólido edificio"* (la línea de combate, aleya número 4).

Este acuerdo fue concertado entre las dos partes; por un lado Su Majestad el rey Abdula II Ibn al Hussein, Rey del Reino Hachemita de Jordania, titular de la custodia y servidor de los lugares sagrados en Jerusalén y, por otro, S.E. el presidente Mahmoud Abbas, en su calidad de presidente del Estado palestino, el máximo dirigente del comité ejecutivo de la OLP, el representante legal del pueblo palestino y el presidente de la Autoridad Nacional Palestina.

Introducción

- (A) Partiendo del firme vínculo entre todos los hijos de la nación árabe islámica,
- (B) y partiendo de la importancia de la Jerusalén para los musulmanes como ciudad sagrada y bendita y inspirando del enlace de los lugares sagrados en Jerusalén para los musulmanes en todos los países y épocas, así como recordando la importancia de Jerusalén para otras religiones.
- (C) y partiendo de la gran importancia religiosa de la mezquita de al-Aqsa para todos los musulmanes con un superficie de 144 dunums, el cual incluye: la mezquita Al qibli, la mezquita de la cúpula de la roca y sus mezquitas, edificios , paredes, áreas adjuntas sobre y debajo de la tierra y sus habices, conocido como el “territorio de Jerosolimitano sagrado” .
- (D) y conforme al papel que desempeñó el rey Al Huseein Ibn Ali en proteger y cuidar los lugares sagrados en Jerusalén desde el año 1924 y la continuación de este papel a cargos del Rey del Reino Hachemita de Jordania, descendientes del Rey Al Huseein Ibn Ali. Y partiendo del juramento de fidelidad en el que los habitantes de Jerusalén y Palestina cedieron la custodia de los lugares sagrados al *Sharif* Al Huseein Ibn Ali el 11 de marzo de 1924 y así paso la custodia de los lugares sagrados en Jerusalén al rey Abdulá II , incluyendo la Patriarca Grego Ortodoxo de Jerusalén según la ley jordana número 27 del año 1958. .
- (E) La custodia y el cuidado continuado de los lugares sagrados por parte del Rey del Reino Hachemita de Jordania lo hace más capaz de defender a los lugares sagrados y la preservación de la Mezquita de al Aqsa (territorio de Jerosolimitano sagrado).
- (F) Partiendo de que de la OLP es la única representante legítima y legal del pueblo palestino.
- (G) convencidos de que el derecho del pueblo palestino a la libre determinación consagrado en el establecimiento de un estado palestino cuyo territorio

comprende la realidad en el terreno, donde está ubicado la mezquita de al-Aqsa.

(H) y partiendo de la declaración oficial el 31 de Julio de 1988 de Su Majestad el Rey Al Hussein Ibn Talal , el Rey del Reino Hachemita de Jordania como el tutor de la custodia sobre los lugares sagrados en Jerusalén en la que a anuncia la desconexión Jurídica y administrativa entre Jordania y Cisjordania salvo los lugares sagrados en Jerusalén.

(I) y partiendo de la declaración oficial del Gobierno jordano el 28 de junio de 1994 relacionado con su papel en Jerusalén en el cual ratificó la firme posición de Jordania y su papel histórico en exclusiva a los lugares sagrados. Y con el objetivo de formar obligaciones jurídicas y reconocer la posición Jurídica de las dos partes de este acuerdo.

Las dos partes han acordado lo siguiente:

El primer artículo:

la introducción de este acuerdo se considera como una parte integral, se lee y se interprete con ella como una sola unidad.

El segundo artículo:

2-1 : El rey Abdulá II Ibn Al Huseein, el titular de la custodia y el servidor de los lugares sagrados en Jerusalén, hace todos los esfuerzos posibles con el fin de cuidar y proteger los lugares sagrados en Jerusalén, especialmente el territorio de Jerosolimitano sagrados (explicado en el punto (C) de la introducción de este acuerdo) y representar sus intereses oficiales para:

- A. Ratificar el respeto a los lugares sagrados en Jerusalén.
- B. Asegurar la libertad de todos los musulmanes a moverse a los lugares sagrados musulmanes e irse de ellos para realizar los actos de devoción de acuerdo con la libertad de religiones.
- C. administrar y cuidar los logares sagrados con los objetivos de:
 - 1. respetar su posición y su importancia religiosa y cuidarla.

2. Confirmar la correcta identidad islámica y mantener el carácter sagrado de Jerusalén.
3. respetar su importancia histórica, cultural, arquitectural, su estructura material y mantener todo esto.

D. seguir los intereses y los asuntos de los lugares sagrados en los foros Internacionales y ante las organizaciones internacionales por los medios legales disponibles.

E. supervisar la institución de Al WAQF en Jerusalén y sus propiedades y administrarlas de acuerdo con las leyes en el Reino Hachemita de Jordania

2-2: El Rey del Reino Hachemita de Jordania, en su calidad de titular de la custodia y servidor de los lugares sagrados en Jerusalén, sigue sus esfuerzos para lograr a aplicar las tareas notadas en el primer apartado del segundo artículo del presente acuerdo.

2-3 : La OLP y la Autoridad Nacional Palestina reconoce el papel del Rey del Reino Hachemita de Jordania como se detalla en el apartado uno y dos del segundo artículo del presente acuerdo.

El tercer artículo:

3-1: El gobierno del estado palestino tiene el derecho de ejercer la soberanía sobre todas las partes de su territorio incluso Jerusalén, ya que es el representante legal del derecho de libre determinación del pueblo palestino.

El Rey del Reino Hachemita de Jordania y el presidente palestino se coordinan y se consultan sobre los lugares sagrados siempre y cuando sea necesario.

Este acuerdo ha sido escrito en árabe y firmado hoy (ayer) en la capital de Jordania, Amman, a 19 de Yamada al-awal de 1434 de la hégira, que corresponde al 31 de marzo de 2013.

Italian

In Nome di Allah, il Compassionevole, il Misericordioso

Accordo tra Sua Maestà il Re della Giordania Abdullah II Bin Al-Hussein, nella sua funzione a tutela e servizio dei luoghi sacri in Gerusalemme, e il Presidente Mahmoud Abbas, presidente dello Stato palestinese.

Allah (Dio) dice: *«Gloria a colui che di notte trasportò il suo servo dalla santa Moschea alla Moschea remota, di cui benedicemmo i dintorni, per mostrargli qualcuno dei nostri segni. Egli è colui che tutto ascolta e tutto osserva»*. Al-Isra' (Il viaggio notturno) ver. (1)

Allah (Dio) Dice *«In verità Allah ama coloro combattono per la sua causa in ranghi serrati come fossero un solido edificio»*. As-saff (I Ranghi serrati) ver.(4)

Premessa

- (A). Che ci sono legami forti tra i figli della nazione arabo – islamica e essi sono un sostegno sicuro.
- (B). Che Gerusalemme in Islam è una città autorevole e sacra ; e che i luoghi islamici sacri in Gerusalemme sono annessi ai Musulmani nel presente, nel passato e per sempre, anche a memoria dell'importanza di Gerusalemme per tutti i seguaci delle altre religioni.
- (C). Che la Moschea remota sacra assume un'importanza religiosa primaria per i Musulmani; essa è situata su una superficie di 144000m², che comprende la Moschea Del Sud (*Al-masgid Al-gabli*), la Cupola della rocca e tutte le sue Moschee, edifici, muri, piazze, territori dipendenti, le sue estensioni sopra e sotto i suoi territori e tutti i suoi beni (*waqf*), sia privati o pubblici (individuati come «l'area dell'antico tempio di Salomone in Gerusalemme- *Al- Haram al- Qudsi Al-Sharif*»).
- (D). E in virtù del ruolo del Nobile Re Al-Hussein Bin Ali nella sua funzione a tutela e servizio dei luoghi sacri in Gerusalemme, dell'attività di restauro e manutenzione dal 1924 e della continuità di questo ruolo presso i suoi discendenti nel Regno Hashemita di Giordania fino ad oggi; per effetto dell'atto di riconoscimento secondo il quale il protettorato sui luoghi sacri è stato praticato dal Nobile Re Al-Hussein Bin Ali, e che è stato formalizzato con un atto di riconoscimento dell'11 marzo 1924 da parte dal popolo di Gerusalemme e Palestina, il protettorato, oggi, è esercitato da Sua Maestà Abdullah II Bin Al-Hussein. Questo protettorato comprende anche il Patriarcato romano ortodosso sacro, che è governato dalla Legge giordana N. 24 del 1958.
- (E). La funzione a tutela e servizio dei luoghi sacri in Gerusalemme esercitata da Sua Maestà il Re del Regno Hashemita di Giordania lo renda più capace di garantire la custodia per la Moschea remota (*Al-Masgid Al-Aqsa*).
- (F). Che l'Organizzazione per la Liberazione della Palestina è l'unica rappresentativa legale e legittima del popolo palestinese.
- (G). Che il popolo palestinese ha il diritto di decidere il suo destino e il diritto di costituire lo stato palestinese su i suoi territori che comprendono la

terra sulla quale la Moschea Remota graziosa è costituita (*Al-Haram Al-Qudsi Al-Sharif*)

- (H). Che in base alla dichiarazione ufficiale, rilasciata il 31 luglio 1988 da parte di Sua Maestà il defunto Re Al- Hussein Bin Talal, Re del Regno Hashemita di Giordania, il titolo della tutela sui luoghi sacri in Gerusalemme (riguardante la separazione tra la giordania e la Cisgiordania) esclude i luoghi sacri in Gerusalemme da questa separazione.
- (I). Che la dichiarazione ufficiale da parte del governo giordano il 28 giugno 1994 (riguardante il ruolo del governo giordano in Gerusalemme) ha riconfermato il ruolo storico della Giordania e ha stabilito un impegno giordano verso i luoghi sacri in Gerusalemme.

Le Nobili parti di questo accordo (sopracitate), sia per creare un obbligo legale sia per confermare il loro riconoscimento dei ruoli legali indicati in questo accordo, si sono accordati sui seguenti punti:

Articolo I:

la premessa di questo accordo è una parte integrante dell'accordo e viene letta e intesa come un'unica unità.

Articolo II:

Sua Maestà Abdullah II Bin Al- Hussein, nella sua funzione a tutela e servizio dei luoghi sacri in Gerusalemme, fa tutti gli sforzi possibili per custodire e mantenere i luoghi sacri in Gerusalemme e particolarmente l'area dell'antico tempio di Salomone in Gerusalemme (*Al- Haram Al- qudsi Al- Sharif* (definito nell'art. C della premessa di questo accordo). Sua Maestà rappresenta anche gli interessi dei luoghi sacri al fine di:

- (A) Garantire la dignità e il rispetto dei luoghi sacri in Gerusalemme.
- (B) Garantire la libertà di tutti i Musulmani di visitare i luoghi sacri e di pregare secondo il proprio culto.
- (C) Amministrare i luoghi sacri islamici e restaurarli con l'obiettivo di:

- 1- Rispettare la loro posizione e importanza.
 - 2- Confermare la loro giusta identità islamica e mantenerne la figura sacra.
 - 3- Rispettare la loro importanza storica, culturale, architettonica e le loro sostanze materiali e mantenere questi aspetti.
- (D) Promuovere i luoghi sacri e le tematiche afferenti a livello internazionale e presso le organizzazioni internazionali specializzate secondo la normativa vigente.
- (E) Sovrintendere l'istituto del *waqf* (beni lasciati in pubblica beneficenza) in Gerusalemme e le sue proprietà e la sua amministrazione secondo le leggi del regno Hashemita di Giordania.

Sua Maestà il Re del Regno Hashemita di Giordania, nella sua funzione a tutela e servizio dei luoghi sacri in Gerusalemme, continua a fare tutti gli sforzi per onorare gli impegni di cui agli articoli 1 e 2 di questo accordo.

L'Organizzazione per la Liberazione della Palestina e l'autorità palestinese riconoscono il ruolo di Sua Maestà il Re del Regno Hashemita di Giordania riportato nei paragrafi (1) e (2) del secondo articolo e rispettano gli impegni riportati nel terzo paragrafo (1-3).

Il governo palestinese, che rappresenta il diritto del popolo palestinese di decidere sul suo destino, esercita la sovranità su tutte le parti del suo territorio che comprende Gerusalemme.

Sua Maestà il Re del Regno Hashemita di Giordania e il Presidente palestinese cercano di concordare e consultarsi tra di loro in materia di luoghi sacri, nel caso di esigenza.

Questo accordo è stato rilasciato in lingua araba e firmato ad Amman, capitale della Giordania, il 19 Jumadi primo del 1434 A.E.

Corrisponde al 31 marzo del 2013 D.C.

Turkish

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

VESAYET SAHİBİ VE KUDÜS'TEKİ KUTSAL YERLERİN HİZMETÇİSİ KRAL MAJESTELERİ ABDULLAH BİN HUSEYİN II İLE FİLİSTİN DEVLET BAŞKANI, FİLİSTİN KURTULUŞ ÖRGÜTÜ BAŞKANI VE FİLİSTİN MİLLİ OTORİTESİ BAŞKANI EKSELANSLARI MAHMOUD ABBAS ARASINDA YAPILAN ANLAŞMADIR.

ALLAH, ŞÖYLE DEDİ: SUBHÂNELLEZÎ ESRÂ Bİ ABDİHÎ LEYLEN MİNEL MESCİDİL HARÂMÎ İLEL MESCİDİL AKSALLEZÎ BÂREKNÂ HAVLEHU Lİ NURİYEHU MİN ÂYÂTİNÂ , İNNEHU HUVES SEMÎUL BASÎR (BASÎRU)

BİR GECE, KENDİSİNE AYETLERİMİZDEN BİR KISMINI GÖSTERELİM DİYE (MUHAMMED) KULUNU MESCİD-İ HARAM'DAN, ÇEVRESİNİ MÜBAREK KILDIĞIMIZ MESCİD-İ AKSA'YA GÖTÜREN ALLAH NOKSAN SIFATLARDAN MÜNEZZEHTİR; O, GERÇEKTEN İŞİTENDİR, GÖRENDİR. (İSRÂ SURETİ 1)

ALLAH, ŞÖYLE DEDİ: İNNALLAHE YUHİBBUL LEZİYNE YUKATİLUNE FİY SEBİLİHİ SAFFEN KEENNEHÜM BÜNYANUN MERSUSUN

MUHAKKAK Kİ ALLAH, KENDİ YOLUNDA MARSUS (BİRİBİRİNE KURŞUN İLE KAYNATILMIŞ TEK VÜCUD) BİR BİNA GİBİ, SAF BAĞLAYARAK SAVAŞAN KİMSELERİ SEVER. (SAFF SURETİ 4)

İŞBU ANLAŞMA, ÜRDÜN HAŞİMİ KRALLIĞININ KRALI, VESAYET SAHİBİ VE KUDÜS'TEKİ KUTSAL YERLERİN HİZMETÇİSİ KRAL MAJESTELERİ ABDULLAH BİN HÜSEYİN II İLE FİLİSTİN DEVLET BAŞKANI SIFATINA SAHİP, FİLİSTİN KURTULUŞ ÖRGÜTÜ İCRA KOMİTESİ BAŞKANI, FİLİSTİN HALKININ MEŞRU TEMSİLCİSİ VE FİLİSTİN MİLLİ OTORİTESİ BAŞKANI EKSELANSLARI MAHMOUD ABBAS ARASINDA YAPILMIŞTIR.

ÖNSÖZ

- (A) ARAP VE İSLAM MİLLETİNİN TÜM FERTLERİ ARASINDAKİ İSLAM BAĞINDAN HAREKETLE,
- (B) İSLAMİYET’TE KUTSAL VE MÜBAREK BİR ŞEHİR OLMASI NEDENİYLE KUDÜS ŞEHRİNİN ÖZEL KONUMU, KUDÜS’TEKİ KUTSAL YERLERİN, HÂLİHAZIRDA, EZELDEN BERİ VE İLELEBET TÜM ÜLKELER VE ASIRLARDAKİ MÜSLÜMANLARA BAĞLI OLMASI VE KUDÜS’ÜN DİĞER DİNLERİN MENSUPLARI İÇİN ÖNEMİNİN GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURULMASINDAN HAREKETLE,
- (C) 144 DÖNÜMLÜK ARAZİ ÜZERİNDE BULUNAN MESCİDİ AKSA, KIBLE CAMİİ, SAHRA KUBBESİ MESCİDİ, TÜM MESCİT, BİNA, DUVAR VE SAHALARI, MESCİDİ AKSAYA YA DA ZİYARETÇİLERİNE VAKIF EDİLEN, YER ÜSTÜNDE VE YER ALTINDA BULUNAN EKLERİNİN (ELHARAMELKUDSİEŞŞERİF ADIYLA BİLİNMEKTEDİR) TÜM MÜSLÜMANLAR İÇİN TEMSİL ETTİĞİ DİNİ ÖNEMDEN HAREKETLE,
- (D) KRAL ŞERİF HÜSEYİN BİN ALİ’NİN, 1924 YILINDAN BERİ BAŞLAYAN KUDÜS’TEKİ KUTSAL YERLERİN KORUNMASI, BAKILMASI VE İMAR EDİLMESİNDEKİ ROLÜNE VE BU ROLÜN ŞERİF HÜSEYİN BİN ALİ SÜLALESİNDEN OLAN HAŞİMİ ÜRDÜN KRALLIĞI KRALLARINDA KESİNTİSİZ OLARAK BUGÜNE KADAR SÜRMEŞİNE BİNAEN,

KUDÜS VE FİLİSTİN HALKI TARAFINDAN 11 MART 1924 TARİHİNDE YAPILAN BAĞLILIK (BİAT) İLANINDAN HAREKETLE KUTSAL YERLER ÜZERİNDEKİ VESAYET, ŞERİF HÜSEYİN BİN ALİ’YE VERİLMİŞTİR. 1958 YILI 27 YILI ÜRDÜN KANUNUNA BAĞLI RUM ORTODOKS PATRİKHANESİ DÂHİL KUDÜS’TEKİ KUTSAL YERLER ÜZERİNDEKİ VESAYET MAJESTELERİ KRAL ABDULLAH BİN HÜSEYİN’E İNTİKAL ETMİŞTİR.

- (E) HAŞİMİ ÜRDÜN KRALLIĞI KRALININ KUDÜS’TEKİ KUTSAL YERLERE OLAN SÜREKLİ RİAYETİ, İSLAM KUTSAL

YERLERİNİN SAVUNULMASI VE MESCİDİ AKSA'NIN (ELHAREMELKUDSİEŞŞERİF) KORUNMASI AÇISINDAN KRALI DAHA DA MUKTEDİRHALE GETİRMEKTEDİR.

- (F) FİLİSTİN KURTULUŞ ÖRGÜTÜNÜN, FİLİSTİN HALKININ TEK MEŞRU VE YASAL MÜMESSİLİ OLMASI CİHETİYLE,
- (G) FİLİSTİN HALKININ KENDİ KADERİNİ TAYİN ETME HAKKININ, MESCİDİAKSA'NIN (ELHAREMELKUDSİEŞŞERİF) BULUNDUĞU ARAZİYİ DA KAPSAYAN FİLİSTİN DEVLETİNİN KURULMASI İLE TEMSİL EDİLDİĞİ CİHETLE,
- (H) KUDÜS'TEKİ KUTSAL YERLER ÜZERİNDE VESAYET SAHİBİ OLAN HAŞİMİ ÜRDÜN KRALLIĞININ MERHUM KRALI HÜSEYİN BİN TALAL TARAFINDAN 31 TEMMUZ 1988 TARİHİNDE İLAN EDİLEN ÜRDÜN İLE BATI ŞERİA'NIN BİRLİĞİNİN SONLANDIRILMASINA İLİŞKİN OLAN VE KUDÜS'TEKİ KUTSAL YERLERİ İSTİSNA EDEN RESMİ BEYANIN METİNLERİNDEN HAREKETLE,
- (I) ÜRDÜN'ÜN KUDÜS'TEKİ ROLÜ HUSUSUNDA, ÜRDÜN'ÜN SABİT TUTUMUNU VE KUTSAL YERLER ÜZERİNDEKİ MÜNHASİR TARİHİ ROLÜNÜ TEKRAR DOĞRULAYAN VE ÜRDÜN HÜKÜMETİNCE 28 HAZİRAN 1994 TARİHİNDE İLAN EDİLEN RESMİ BEYANIN METİNLERİNDEN HAREKETLE,

HUKUKİ YÜKÜMLÜLÜKLERİN KURULMASI VE İŞBU ANLAŞMADA YER ALAN YÜKSEK TARAFLARI GÖSTEREN HUKUKİ MERKEZLERİN TANINMASI AMACIYLA YUKARIDAKİ YÜKSEK TARAFLAR, AŞAĞIDAKİ HUSUSLAR ÜZERİNDE ANLAŞMAYA VARMIŞTIR:

BİRİNCİ MADDE:

İŞBU ANLAŞMANIN ÖNSÖZÜ, ANLAŞMANIN AYRILMAZ BİR PARÇASI ADDEDİLECEK, ONUNLA BİRLİKTE TOPYEKÛN OLARAK OKUNACAK VE TEFSİR EDİLECEKTİR.

İKİNCİ MADDE:

HAŞİMİ ÜRDÜN KRALLIĞI KRALI MAJESTELERİ KRAL ABDULLAH BİN HÜSEYİN, VESAYET SAHİBİ VE KUDÜS'TEKİ KUTSAL YERLERİN HİZMETÇİSİ OLMASI SIFATIYLA, KUDÜS'TEKİ KUTSAL YERLER VE ÖZELLİKLE (İŞBU ANLAŞMA ÖNSÖZÜNÜN (C) BENDİNDE TANIMLANAN) KUDÜS'TEKİ EL-HAREM-ÜŞ ŞERİF'İN BAKILMASI, KORUNMASI VE AŞAĞIDAKİ AMAÇLARLA ÇIKARLARININ TEMSİL EDİLMESİ İÇİN MÜMKÜN OLAN ÇABALARI YAPMAYA ÇALIŞACAKTIR:

- (A) KUDÜS'TEKİ KUTSAL YERLERE SAYGI GÖSTERİLMESİNİN GARANTİ EDİLMESİ.
- (B) TÜM MÜSLÜMANLARIN, İSLAM KUTSAL YERLERE İKİ YÖNDE İNTİKAL VE İBADET HÜRRİYETİNE UYGUN OLARAK İBADET SERBESTİSİNİN GARANTİ EDİLMESİ
- (C) İSLAM KUTSAL YERLERİN AŞAĞIDAKİ AMAÇLARLA YÖNETİLMESİ VE BAKIMININ YAPILMASI:
 - (1) BU YERLERİN DİNSEL KONUMUNA VE ÖNEMİNE SAYGI GÖSTERİLMESİ VE KORUNMASI.
 - (2) KUTSAL YERLERE AİT DOĞRU İSLAM KİMLİĞİNİN GARANTİ EDİLMESİ VE KUTSAL DAMGASININ KORUNMASI.
 - (3) KUTSAL YERLERE AİT TARİHİ, KÜLTÜREL ÖNEMİ İLE MADDİ VARLIĞINA SAYGI GÖSTERİLMESİ VE BÜTÜN BUNLARIN KORUNMASI.
- (D) KUTSAL YERLERİN ÇIKARLARI VE MESELELERİNİ ULUSLARARASI PLATFORMLARDA VE YETKİLİ ULUSLARARASI ÖRGÜTLER NEZDİNDE ELVERİŞLİ HUKUKİ ARAÇLARLA TAKİP EDİLMESİ.

(E)KUDÜS'TEKİ EVKAF KURUMU VE MÜLKİYETLERİNİN
HAŞİMİ ÜRDÜN KRALLIĞI KANUNLARI UYARINCA
GÖZETİLMESİ VE YÖNETİLMESİ.

HAŞİMİ ÜRDÜN KRALLIĞI KRALI, VESAYET SAHİBİ VE
KUDÜS'TEKİ KUTSAL YERLERİN HİZMETÇİSİ OLMASI
SIFATIYLA, İŞBU ANLAŞMANIN 2-1 MADDESİNDE
ÖNGÖRÜLEN GÖREVLERİN YERİNE GETİRİLMESİ
İÇİN ÇABA GÖSTERMEYE DEVAM EDECEKTİR.

FİLİSTİN KURTULUŞ ÖRGÜTÜ VE FİLİSTİN MİLLİ OTORİTESİ,
HAŞİMİ ÜRDÜN KRALLIĞI KRALININ BU İKİNCİ MADDENİN (1) VE
(2) FIKRALARINDA ÖNGÖRÜLEN ROLÜNÜ TANIYACAKLAR VE BU
ROLE SAYGI GÖSTERMEKLE YÜKÜMLÜ OLACAKLARDIR.

ÜÇÜNCÜ MADDE:

3-1: FİLİSTİN HALKININ KENDİ KADERİNİ TAYİN
ETME HAKKINI TEMSİL ETTİĞİ CİHETLE FİLİSTİN
DEVLETİNİN HÜKÜMETİ, KUDÜS DAHİL KENDİ
BÖLGESİNİN TÜM PARÇALARI ÜZERİNDE
HAKİMİYETİNİ SÜRDÜRME HAKKINA SAHİPTİR.

HAŞİMİ ÜRDÜN KRALI İLİ FİLİSTİN DEVLET BAŞKANI,
HER GEREKTİKÇE, KUTSAL YERLER KONUSU
ÜZERİNDE KOORDİNASYONDA VE MÜŞAVERELERDE
BULUNMAYA ÇALIŞACAKLARDIR.

İŞBU ANLAŞMA ARAPÇA OLARAK HAZIRLANMIŞ VE 31
MART 2013 (19 CEMAZİYÜLEVVEL 1434) TARİHİNDE
ÜRDÜN BAŞKENTİ AMMAN'DA İMZALANMIŞTIR.

بنام خداوند بخشنده مهربان

توافق نامه ای میان وصایت دار و خدمت گذار جاهای مقدس شهر قدس شریف : اعلیحضرت
ملك عبدالله دوّم بن حسین و جناب آقای محمود عباس رئیس دولت فلسطین و رئیس
سازمان آزادیبخش فلسطین و رئیس حکومت ملی و خودگردان فلسطین.

خداوند متعال فرمود: ﴿منزه است آن [خدایی] که بنده اش را شبانگاهی از مسجد
الحرام به سوی مسجد الاقصی که پیرامون آن را برکت داده ایم سیر داد تا از نشانه های
خود به او بنمایانیم که او همان شنوای بیناست﴾ سوره : اسرا، آیه : ۱

همچنین فرمود: ﴿در حقیقت خدا دوست دارد کسانی را که در راه او صف در صف
چنانکه گویی بنایی ریخته شده از سرباند جهاد می کنند﴾ سوره: صف، آیه : ۴

این توافقنامه، میان : اعلیحضرت پادشاه پادشاهی اردن هاشمی : ملك عبدالله دوّم
بن حسین، وصایتدار و خدمتگذار جاهای مقدس شهر قدس شریف از یک طرف و میان
جناب آقای محمود عباس : رئیس دولت فلسطین از طرف دیگر منعقد گردید. جناب
آقای محمود عباس، علاوه بر ریاست دولت فلسطین، ریاست کمیته اجرایی سازمان
آزادیبخش فلسطین که نماینده شرعی ملت فلسطین به شمار می رود به عهده دارند.
همچنین ایشان ریاست حکومت ملی خودگردان فلسطین را عهده دار هستند.

مقدمه ی توافقنامه

(أ) با توجه به روابط گرم و صمیمانه و علایق محکمی که سراسر ملت عرب و ملت اسلام را به هم بیوند می دهد.

(ب) وبا توجه به جایگاه و اهمیت ویژه ی شهر "قدس" در اسلام، به دلیل مقدس و مبارک بودن آن شهر، و به دلیل ارتباط کنونی و ابدی و ازلی جاهای مقدس و مبارک این شهر به مسلمانان همه جایها و همه زمانها، و همچنین به دلیل اهمیتش برای پیروان مذاهب دیگر.

(ج) وبا توجه به ارزش مذهبی بسیار والای مسجد اقصی از دیدگاه همه مسلمانان جهان؛ می توان به اهمیت ویژه ی این شهر پی برد. مسجد اقصی و بناهای وابسته به آن، روی زمینی به وسعت صد و چهل و چهار هزارم^۲ قرار دارد. این مسجد از مجموعه ی تاسیساتی مانند مسجد جنوبی، مسجد گنبد صخره شریفه، همه ی مسجدها، ساختمانها، دیوارها، حیاطها، سایر متعلقات آن مسجد چه روی زمین باشد یا زیر زمین - و کلیه ی وقفها که بر آن یا بر زائرانش وقف شده باشد تشکیل می شود. البته به این مسجد و محوطه ی آن نام "حرم قدسی شریف" اطلاق می شود.

(د) بنابر نقش ارزنده ی "شریف حسین بن علی" در امر حفاظت و نگهداری از جاهای مقدس شهر قدس و مرمت و نو سازی آن از سال ۱۹۲۴ م تاکنون؛ و بنابر ادامه ی بی وقفه ی این نقش مهم در پادشاهی اردن هاشمی که شاهان این مملکت از تخمه ی شریف حسین بن علی هستند، و صایت بر جایهای مقدس شهر قدس و سرپرستی آن جایها - خواه جایهای مقدس مسلمانان باشد خواه جایهای مقدس مسیحیان - به اعلیحضرت پادشاه عبدالله دوم بن حسین رسیده است؛ چونکه مردم قدس و مردم فلسطین در تاریخ ۱۹۲۴/۴/۱۱ م شریف حسین را بیعت کرده و صایت بر مقدسات فلسطین را به ایشان تفویض نموده اند. در ضمن کلیساها و جایهای مقدس مسیحیان اورثوڈکسی از قانون اردنی شماره ی "بیست و هفت" سال ۱۹۵۸ م تبعیت می کند.

(ه) بدیهی است که و صایت اعلیحضرت پادشاه اردن هاشمی بر جایهای مقدس شهر قدس و حفاظت و نگهداری مداوم ایشان از آن جایها، این امکان را به آن اعلیحضرت می دهد که با کمال اقتدار و توانایی از شهر بیت المقدس دفاع نمایند؛ و مسجد و حرم قدسی را مرمت و نو سازی کنند.

(و) بدیهی است سازمان آزادیبخش فلسطین تنها نماینده ی شرعی وقانونی مردم فلسطین است.

(ز) بدون شک حق مردم فلسطین در ترسیم سرنوشت وآینده ی خویش به وسیله ی تشکیل دولت مستقل فلسطین، جامه ی عمل به خود می پوشد و سرزمینی که شهر قدس روی آن قرار دارد، جزو خاک دولت فلسطین می باشد.

(ح)؛ وبا توجه به متن اظهارات رسمی مرحوم ملک حسین که طی بیانیه ای در تاریخ ۱۹۸۸/۷/۳۱م اعلام شده بود روشن می شود که پادشاه مملکت اردن هاشمی وصایتدار و خدمتگذار جاهای مقدس شهر قدس است. این بیانیه ایکه ارتباط اداری اردن و کرانه ی غربی را لغو کرده، اماکن مقدس شهر قدس را مستثنی نموده است.

(ط)؛ وبا توجه به بیانیه ی رسمی حکومت اردن که در تاریخ ۱۹۹۴/۶/۲۸م منتشر شده و پیرامون نقش اردن در شهر قدس دور می زند معلوم می گردد که بیانیه ی مزبور بر نقش تاریخی و پایدار اردن در حفاظت و نگهداری و اداره ی اماکن مقدس تأکید کرده است؛ بنابراین، به منظور شکل دادن به تعهدات قانونی طرفهای توافقنامه بر حقانیت این طرفهای برجسته به موقعیتهای قانونی خویش، مقامات بلند پایه که ذکرشان در این توافقنامه آمده است نسبت به موارد زیر به توافق رسیدند:

بند اول : مقدمه ی این توافقنامه، قسمتی تفکیک ناپذیر از خود توافقنامه است و باید همراه آن توافقنامه خوانده و تفسیر شود.

بند دوم: اعلیحضرت ملك عبدالله دوّ بن حسین پادشاه كشور اردن هاشمی به عنوان وصایت دار بر اماکن مقدس شهر قدس و خدمتگذار ی اماکن، كوششهای پیگیری جهت نگهداری و پاسداری جایهای مقدس شهر قدس به ویژه حرم قدسی شریف که در بند (ج) مقدمه ی این توافقنامه تعریف شده است انجام خواهند داد و تلاش خواهند کرد که به نفع شهر قدس جهت تحقق بخشیدن به هدفهای زیر قدم خواهند برداشت:

۱۹۹۳ م

(أ) تأکید بر احترام گذاشتن به اماکن مقدس شهر قدس.

(ب) تأکید بر آزادی همه ی مسلمانان در ورود به شهر قدس و جایهای مقدس آن و انجام دادن آزادانه عبادتهای دینی خود.

(ج) اداره و سرپرستی جایهای مقدس قدس و نوسازی آن جایها جهت :

- ۱- احترام گذاشتن به اهمیت و منزلت دینی آن شهر و محافظت از آن :
 - ۲- تأکید بر هویت اسلامی قدس و نگهداری از ساخت و ریخت اصلی بناها و اماکن مقدس.
 - ۳- احترام گذاشتن به اهمیت تاریخی، فرهنگی، معماری و مادی شهر قدس و نگهداری از همه ی این جنبه های مهم.
 - (د) پیگیری قانونی مسایل مربوط به اماکن مقدس، در محافل و سازمانهای بین المللی ذی ربط.
 - (هـ) سرپرستی و اداره ی سازمان اوقاف قدس و املاک و دارایی های مربوط به آن بر اساس قوانین پادشاهی اردن هاشمی.
- اعلیحضرت پادشاه اردن هاشمی، به عنوان وصایتدار و خدمتگذار اماکن مقدس شهر قدس به تلاشهای خود جهت انجام دادن کارهایی که در بند یک و دو این توافقنامه به آن اشاره شده ادامه خواهد داد.
- سازمان آزادیبخش فلسطین و دولت خودگردان فلسطین، نقش پادشاه اردن را که در دو فقره شماره (۱) و شماره (۲) بند دوّم آمده به رسمیت می شناسند.
- و همچنین اعلام می کنند که به مفاد بند سوّم این توافقنامه احترام می گذارند.
- حکومت دولت فلسطین به عنوان سمبل حقوق حقّه ی مردم فلسطین و سمبل تلاش این ملت برای دستیابی به آزادی وطن خویش، حق دارد بر تمامی خاک خود و از جمله شهر قدس مسلط باشد.
- اعلیحضرت ملک اردن و جناب رئیس حکومت فلسطین می کوشند که هرگاه ضرورت ایجاب می کند جهت هماهنگی و رایزنی پیرامون اماکن مقدس با هم ملاقات نمایند.
- این توافقنامه که به زبان عربی تحریر یافت در شهر عمان پایتخت اردن هاشمی در تاریخ ۱۹/ جمادی الأول سال ۱۴۳۴هـ. برابر با ۳۱/آذار ۲۰۱۳ م به امضا رسیده است.

בשם האל הרחמן הרחום

הסכם הנאמנות של הממלכה

הסכם בין הוד מלכותו עבדאללה השני בן אלחוסיין, בעל הנאמנות ומשרת המקומות הקדושים בירושלים, וכבוד הנשיא מחמוד עבאס, נשיא מדינת פלשתיין, ויו"ר תנועת השחרור הפלשתינית, ויושב ראש הרשות הלאומית הפלשתינאית.

האל אמר: { **יתברך שמו של האל אשר הסיע את העבד שלו בלילה מהמסגד אלחראם אל המסגד אלאקצה אשר בירכנו את סביבתו על מנת להראות לו מהפסוקים שלנו הוא זה שעונה ורואה** } פסוק אלאסרא, איה 1

האל אמר: { **האל אוהב את מי שנלחמו למענו בשורה אחת כאילו הם בנין צפוף** } פסוק הסף, איה 4

הסכם זה נכרת בין כבוד הצדדים:

הוד מלכותו עבדאללה השני, מלך הממלכה הירדנית ההאשימית, בעל הנאמנות והמשרת את המקומות הקדושים בירושלים.

וכבוד הנשיא מחמוד עבאס, בהיותו נשיא מדינת פלשתיין, ויו"ר הועד הפועל של ארגון השחרור הפלשתיני, הנציג הלגיטימי של העם הפלשתיני, ויו"ר הרשות הלאומית הפלשתינאית.

הקדמה :

- (א) לאור הברית החזקה בין כל בני האומה הערבית והאיסלאמית.
- (ב) ולאור המקום המיוחד לירושלים באיסלאם הואיל והיא נחשבת לעיר קדושה ומבורכת, ועל בסיס הקשרים למקומות הקדושים בירושלים בהווה בעבר ובעתיד למוסלמים בכל המדינות והדורות, ובהתייחס לחשיבות ירושלים לכל יתר הדתות.
- (ג) ולאור החשביות הדתית העליונה אשר מייצג לכל המוסלמים מסגד אלאקצה המבורך הבנוי של שטח של 144 דונם, והכולל את המסגד אלקבלי ומסגד כיפת הסלע, וכל המסגדים והקירות והמגרשים וכל הנלווה מעל ומתחת לאדמה ושטחי הואקף עליו או על מבקריו (ייקרא " המסגד הירושלמי המכובד").
- (ד) ועל בסיס תפקידו של השריף אלחוסין בן עלי כדי לשמור ולטפל במקומות הקדושים בירושלים ולבנות אותם מאז שנת 1924, והמשך תפקיד זה באופן רציף בממלכה הירדנית ההאשמית של שרשרת השריף אלחוסין בן עלי עד היום, וזאת כתוצאה מהצהרת הנאמנות אשר לפיה נוצרה הנאמנות על המקומות הקדושים לשריף אלחוסין בן עלי, ואשר הודגשה בהצהרת הנאמנות מיום 11 מרץ 1924 מטעם תושבי ירושלים ופלשתיין, והנאמנות עברה לכבוד המלך עבדאללה השני בן אלחוסין, לרבות הפטריארכיה היוונית האורתודוקסית הירושלמית אשר כפופה לחוק הירדני מספר 27 לשנת 1958.
- (ה) הדאגה של הממלכה הירדנית ההאשמית המתמדת למקומות הקדושים בירושלים מעניקה לה את היכולת להגן על המקומות הקדושים ולשמור על מסגד אלאקצה (המסגד הירושלמי המכובד).
- (ו) והואיל וארגון השחרור הפלשתיני הוא המייצג הלגיטימי והחוקי היחיד של העם הפלשתינאי.
- (ז) ומתוך אמונה כי זכות העם הפלשתינאי לקבוע את עתידו בהקמת מדינת פלשתיין הכוללת את הקרקע שבנוי עליה מסגד אלאקצה המכובד (המסגד הירושלמי המכובד).
- (ח) ולאור ההצהרות הרשמיות מיום 31 יולי 1988 מטעם המנוח הוד מלכותו אלחוסין בן טלאל, מלך הממלכה הירדנית ההאשמית, הנאמן על המקומות הקדושים בירושלים, בעניין פירוק הקשר בין ירדן והגדה המערבית אשר לא כללה את המקומות הקדושים בירושלים מפירוק הקשרים.
- (ט) ולאור ההצהרות הרשמיות הניתנות מטעם הממשלה הירדנית מיום 28 יוני 1994 בעניין תפקידה בירושלים, אשר חזרה והדגישה על העמדה הירדנית הקבועה והתפקיד ההיסטורי הבלעדי על המקומות הקדושים ועל מנת ליישם את

ההתחייבויות החוקיות ולהדגיש את ההכרה במרכזים החוקיים המובהרת לצדדים בהסכם זה, הצדדים הבכירים ביותר שצוינו לעיל הסכימו על האמור להלן:

סעיף ראשון ההקדמה הינה חלק בלתי נפרד ממנה וקוראים אותה ונותנים לה פרשנות כחלק בלתי נפרד ממנה.

סעיף שני 1-2 הד מלכותו עבדאללה השני בן אלחוסין יקיים את תפקידו כבעל הנאמנות ומשרת המקומות הקדושים בירושלים וישקיע את המאמצים הניתנים על מנת לטפל ולשמור על המקומות הקדושים בירושלים ובמיוחד המסגד הירושלמי המכובד (שהוגדר בסעיף (ג) בתחילת ההסכם) ולייצג את האינטרסים הבאים:

(א) להדגיש את הכבוד למקומות הקדושים בירושלים.

(ב) להדגיש את חופש התנועה לכל המוסלמים להגיע למקומות הקדושים האיסלאמיים לרבות קיום התפילה בכפוף לחופש התפילה.

(ג) ניהול המקומות הקדושים האיסלאמיים ולטפל בהם על מנת:

1. כיבוד מקומה וחשיבותה ולשמור עליה.

2. להדגיש את הזהות האיסלאמית הנכונה ולשמור על האופי הקדוש למקומות הקדושים.

3. לכבד את ההיסטוריה שלה והתרבות והבניין וישותה הפיזית ולשמור על כל זאת.

(ד) לשמור על האינטרסים של המקומות הקדושים וענייניה בפורומים בינלאומיים ובפני הארגונים הבינלאומיים שדנים באמצעים החוקיים הניתנים.

(ה) לפקח על מוסד הואקף בירושלים ונכסיו וניהולו בהתאם לחוקי הממלכה הירדנית ההאשימית.

2-2- ימשיך מלך הממלכה הירדנית ההאשימית, בהיותו בעל הנאמנות ומשרת המקומות הקדושים בירושלים בהשקעת האמצעים על מנת להגיע לשלב של ביצוע המשימות שצוינו לעיל בסעיפים 1-2 להסכם זה.

2-3 ארגון השחרור הפלשתיני והרשות הלאומית הפלשתינאית מכירים בתפקיד הממלכה הירדנית ההאשימית כפי שצוין בסעיפים (1) ו-(2) לסעיף זה ומתחייבים לכבדו.

Contents

Introduction Professor Fares Al-Mashagbah5-6

Translation

Arabic	(A copy of the original script)7-10
English	Royal Hashemite Court Web Site11-14
French	Dr Saad Hadad15-18
German	Dr Saed Al-Bsoul19-22
Spanish	Dr Ali AL Ewaidat23-26
Italian	Dr Ahmed AL Olimat27-30
Turkish	Mr Munther Abu-Hawash31-35
Persian	Dr Aref ALzougoul36-39
Hebrew	Languages Development Center.....40-42

Ramallah

General Supervisor

Al al-Bayt University President Prof. Fares Al-Mashagbah

Technical Team

Mr. Mohamed ALmaany President Counsller for Information Technology

Mr. Mamoud Al-Refaei Director of Computer Center

Mr. Sayel Al-Doghmi Director of Public Relations Department

Mr. Yousef Al-Mashagbah Journalist

Mr. Naser A. Al-Shbail Assistant Manager for Computer Maintenance Department

Mrs. Remal Y. Hussain Cover Design

Mrs. Manal M. Al-Ali President's Secretary

Mrs. Suzan Najar Public Relations Secretary

Graphic Designer

